Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.464/939

Nr. 122 Vineri 9 Mai 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80. In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR, ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei. UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ACEEAŞ STRĂŞNICIE

Ne-a fost dat deseori — şi eri chiar — să vedem manifestându-se cu străşnicie goana organelor de control împotriva unor mici olteni, vânzători ambulanţi, de cuiere ori de alte obiecte.

Fie că nu aveau autorizaţii, fie că nu plătise taxa care e de minimum 700 lei pe an, fie că nu respectau zona în care nu li se îngădue exercitarea micului lor comerţ, cert este că împuterniciţii autorităţii erau în dreptul lor, pe baza instrucţiunilor primite dela superiori, să procedeze cu toată rigoarea împotriva acestor mici negustori.

Nu se ridică nimeni împotriva orânduirilor comunale, nu numai în ce priveşte estetica străzilor din Capitala ţării, dar nici în ce priveşte perceperea şi încasarea taxelor pentru autorizaţii.

Comunele au grele obligaţiuni de îndeplinit şi nu trebue să uităm că, în afară de cele ştiute, numai municipiile au datorii de peste 8 miliarde lei şi că din veniturile lor cel puţin o treime e destinată acoperirii anuităţilor.

Comerţul stabil, cel care plăteşte impozite serioase, s'ar vedea stingherit de un număr prea mare de vânzători ambulanţi cari n'ar plăti nici un fel de taxe.

Cunoaştem toate aspectele problemei şi din acest punct de vedere recunoaştem că organele de control nu-şi fac decât datoria.

Dar, în timp ce străşnicia administrativă se îndreaptă, fără îngăduinţă, împotriva tuturor celor cari prin muncă, alergătură şi stăruinţă îşi câştigă o pâine necăjită, împotriva celor veniţi de prin sate să-şi găsească la oraşe un drum în viaţă şi pe care dorim să îi vedem plasaţi cu grije la meşteşuguri, în ateliere ori la şcolile de ucenici, — se trece cu vederea o altă racilă mai mare.

Pe toate străzile centrale oameni valizi — mai toţi tuciurii la faţă — apţi pentru muncile cele mai grele, aţin calea trecătorilor cerşind, implorând mila pentru vre-un beteşug imaginar. Pe aceştia autorităţile de control nu îi văd, de vreme ce îşi îndreaptă toată prigoana împotriva celor ce exercită totuşi o meserie, aceea de vânzători ambulanţi, cari îşi câştigă existenţa prin munca şi prin truda lor

Cum vor concepe, în frageda lor judecată, ideea de dreptate şi de respect al muncii, micii olteni, vânzători de covrigi, de rahat ori de cuiere, când văd că pentru cerşetori nu există nici „zonă interzisă", nici prigoană, nici supărări?

Regulamentele comunale trebue respectate, comerţul ambulant nu poate fi lăsat în voia lui, cerinţele unui oraş modern nu pot tolera anumite abateri dela ordinea stabilită, dar, paralel cu aceasta, trebue să aplicăm aceeaş străşnicie pentru înlăturarea cerşetoriei, trimiţând la muncă pe cei validi şi ajutorând prin asistenţa socială pe cei infirmi, cărora însă trebue să li se interzică pe viitor acostarea trecătorilor.

E o latură a îndatoririlor municipale şi poliţieneşti care trebue să fie rezolvată fără întârziere.

SITUAŢIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

Insulele din marea Egee ocupate de germano-italieni. — Operaţiile militare din Irak şi Africa

de R. SEIŞANU

Insulele greceşti din Marea Egee ocupate de trupele germano-italiene

După ce au ocupat în cursul operaţiilor militare din Grecia insulele Thasos, Samotrake Lemnos şi Eubea din marea Egee, în cursul zilei de Marţi trupele germane, transportate cu vase, au debarcat în insulele Mytilene (Lesbos) şi Chios, din apropierea coastei asiatice a Turciei.

Insula Mytilene — care e cea mai mare — e separată de coasta asiatică turcească de două canale, Muselim şi Mytilene. Din cauza poziţiei sale ea comandă accesul golfului turcesc Edremid.

Cealaltă insulă, Chios, care a fost ocupată de Grecia în 1912 şi atribuită ei prin tratatul dela Lausanne din 1923, e situată la vestul peninsulei asiatice Clazoman în apropiere de golful şi baza principală navală turcească Izmir (Smirna). Prin ocuparea insulelor Thasos din faţa portului Cavala, Samotrake şi Lemnos, care comandă intrarea în strâmtoarea Dardanele, Mytilene, din apropierea coastei asiatice, care comandă accesul golfului Edremid şi Chios de lângă golful şi baza turcească Izmir, germanii dispun acum de un baraj insular strategic important ce poate interzice comunicaţiile maritime între marea Egee şi Strâmtori.

Italienii au ocupat şi ei câteva insule mai mici din grupul Cicladelor — Amorgos, Anafe Nios, Tera, Naxos şi Paros — care se găsesc în apropiere de arhipelagul Dodecanezului italian.

Au rămas până acum neocupate insulele greceşti Samos şi Nikaria din golful Scanolova (sud de Chios); Sporadele septentrionale din marea Egee, insula Cerigo dela sudul coastei Greciei şi marea insulă Creta, folosită de forţele navale şi aeriene britanice ca bază pentru operaţiunile lor din spaţiul Mediteranei orientale.

Marea Egee, în cadrul regiunei Mediteranei, formează cu insulele, coastele şi golfurile sale, o regiune importantă din punctul de vedere strategic naval, deoparte prin comunicaţiile sale cu marea Neagră prin Strâmtorile turceşti, iar pe de altă parte, prin comunicaţiile sale cu ţările mediteranee, insula Creta, grupul Dodecanezului italian, Africa de nord şi Levantul.

(Continuare în pag. 2-a)

ROMÂNIA A RECUNOSCUT STATUL CROAT

Schimbul de telegrame dintre d-nii dr. Ante Pavelic şi general Antonescu

D. dr. Ante Pavelic, Şeful Statului croat, a adresat d-lui general Antonescu, Conducătorul Statului, următoarea telegramă:

„La 10 Aprilie 1941 a fost restabilit statul independent al Croaţiei. In calitatea mea de cap al statului liber Croat m'am adresat Führerului Germaniei şi Ducelui Imperiului şi Regatului Italiei, cu rugămintea de a recunoaşte statul nostru.

La 15 Aprilie 1941 am primit telegrame din partea Führerului şi Ducelui, prin care mi s'a comunicat că ei recunosc independenţa Statului Croaţiei. Am onoarea a mă adresa Excelenţei Voastre cu rugămintea să binevoiţi a pronunţa prin Guvernul României recunoaşterea Statului independent Croat".

Dr. ANTE PAVELIC"

D. general Antonescu, Conducătorul Statului, a trimis d-lui Ante Pavelic, Şeful Statului Croat, drept răspuns, următoarea telegramă:

„Mulţumind Excelenţei Voastre pentru comunicarea ce Excelenţa Voastră a binevoit a-mi face, sunt fericit să Vă pot aduce la cunoştinţă că Guvernul Regal Român recunoaşte Statul independent Croat cu care doreşte să intreţie în noua ordine europeană cele mai strânse şi mai bune legături, în toate domeniile".

GENERAL ANTONESCU"

NOUL STAT AUTONOM AL CROAŢIEI

Câteva date istorice

Croaţia, pe suprafaţa sa de 42.540 kmp., are o unitate geografică, istorică şi naţională care îi indreptăţeşte calitatea sa de stat autonom.

Croaţii sînt în număr de 2.700.000.

Istoria primitivă a Croaţilor nu e bine cunoscută. Constantin Porfirogenetul le-a fixat punctul de plecare în aşa zisa „Croaţia Albă", care s'ar fi găsit în vecinătatea ţării Francilor şi Saxonilor. De aci Croaţii ar fi coborît spre Sud şi s'ar fi aşezat în ţinuturile ce le ocupă astăzi.. Se pare că poporul acesta a fost adus în Peninsula Balcanică de împăratul Heraclius, către anul 650, pentru a constitui zid în calea Avarilor. In veacul al IX-lea, Croaţii s'au luptat cu Francii şi cu Slavii din Panonia. Intrând în legătură cu Italia şi cu Bizanţul, ei izbutesc să întemeeze un imperiu. Imperiul lor se mărginea la Nord cu Istria, Culpa şi Sava, la Sud cu Cetina, iar la Vest cu marea Adriatică. In secolul al XI-lea au ocupat Dalmaţia. Dinastia lor naţională a dat câteva figuri remarcabile: marele „jupan" Mutimir (892—900), regele Tomislav (904—928), Petru Krésimir (1058—1073), Zvonimir (1076—1089).

Ungurii, sub dinastia Arpadienilor, năzuind să-şi întindă stăpânirea până la marea Adriatică, au început luptele cu Croaţii. Deşi la 1102 croaţii au recunoscut suveranitatea regelui ungar Koloman, Croaţii şi-au păstrat totuşi independenţa politică. Ţara lor era condusă de un *ban* învestit cu puteri largi, îşi avea *dieta*, drapelul şi sigiliul ei.

In secolul al XIV-lea, Veneţia a ocupat o parte din Dalmaţia. In schimb Slovenia s'a unit cu Croaţia şi cu Dalmaţia rămasă neocupată, alcătuind regatul triunitar.

Dealungul întregei sale istorii, Croaţia s'a manifestat ca o

(Continuare în pagina 2-a)

O PRECIZARE ÎN JURUL UNOR PRETINSE NEGOCIERI FRANCO-GERMANE

Berlin, 6 (Rador). — Cu privire la informaţiunile din izvor străin asupra aşa ziselor negocieri franco-germane ce s'ar fi început la Berlin, se constată azi la Wilhelmstrasse că nu se ştie nimic despre prezenţa personalităţilor autorizate franceze în capitala Reichului.

In cercurile politice din Berlin se mai spune că ambasadorul Abetz a fost la Berlin acum câteva zile, ceeace probabil, a provocat în străinătate tragerea concluziilor ce sunt astăzi desminţite de către Wilhelmstrasse.

De ce cantităţi de petrol dispun Anglia şi Reichul

Aportul petrolului român esc în consumul german

Berlin, 6 (Rador). — O notă oficioasă declară:

Comparând producţia britanică şi germană de petrol, experţii berlinezi au ţinut să sublinieze că uzinele de benzină sintetică din Germania lucrează cu un foarte mare randament, că petrolul român are Germania ca aproape unică piaţă de desfacere şi că suficiente cantităţi de petrol sosesc sistematic din U.R.S.S.

Printre punctele defavorabile Angliei se subliniază mai întâi că ea a neglijat până acum producţia sintetică şi că marile rafinării de petrol situate în deosebi în bucla Tamisei şi a căror capacitate este socotită la circa 1.500.000 tone, sunt obiectul bombardamentelor din ce în ce mai violente ale aviaţiei germane. In sfârşit vasele-cisternă se află în mare parte distruse de acţiunea aviaţiei şi armei submarine germane.

In ce priveşte transporturile de petrol, ele suferă întârzieri considerabile din cauza închiderii Mediteranei şi a dificultăţilor cărora trebue să le facă faţă convoaiele britanice.

A nins la Predeal

6 Mai

In cursul nopţii trecute a plouat fără întrerupere, în localitate.

Astăzi, la orele 8 dimineaţa, ploaia s'a transformat în ninsoare, care a durat două ore, dar mai târziu s'a topit.

Temperatura era azi dimineaţă zero grade.

Ecoul produs în străinătate de discursul Fuehrerului

Berlinul şi evenimentele din Irak

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 6 Mai. — Ecoul produs în străinătate de ultimul discurs al Fuehrerului cancelar Hitler se află pe primul plan al discuţiilor în cercurile politice din Berlin.

Comentariile în România, Suedia, Spania, Bulgaria şi alte state au fost primite cu satisfacţie, fiindi considerate ca o deplină înţelegere arătată declaraţiilor Führerului. Situaţia este însă alta la Londra. După ştirile sosite de acolo, propaganda britanică încearcă să arate declaraţiile Führerului ca o nouă dovadă de slăbiciune, deoarece Cancelarul nu s'a exprimat asupra planurilor viitoare ale Germaniei. La Berlin se spune că Anglia să rămână liniştită la această părere, căci această presupunere se va răzbuna, avându-se în vedere intensificarea înarmării Germaniei, care măreşte şi mai mult avantajul obţinut până acum. In acelaş timp, pierderile suferite de Anglia pe cele două teatre de război din Sud-Estul Europei şi Africa de Nord nu pot fi ştiri optimiste pentru englezi.

In timp ce aviaţia germană continuă să lovească în mod sistematic porturile britanice, nori grei se adună pe orizontul politic britanic în Orientul apropiat. Acţiunile militare din Irak şi mijlocirea Turciei, eşuată, au fost primite cu mult interes în Germania. Nu se spune nici un cuvânt asupra intenţiilor germane în Irak, dar este dela sine înţeles că Reichul va folosi în favoarea lui mişcarea din Irak. Când şi cum, aceasta este încă un mister, care va fi însă în curând rezolvat.

Se pare că conflictul dintre Anglia şi Irak nu va rămâne fără influenţă asupra statelor vecine. Această părere este de altfel confirmată de ştirile cari vorbesc de manifestaţii de simpatie pentru Irak la Beyruth, Damasc, în Palestina şi chiar în Egipt. Există aparenţa că s'ar putea ajunge la un conflict serios între arabi şi englezi, conflict care ar putea ridica întreaga lume arabă împotriva Angliei. Un astfel de război sfânt ar rezolva multe probleme, cari sunt de mult mature. Astfel, s'ar creia şi în acest continent o ordine, care n'ar servi numai Anglei. ci şi băştinaşilor, precum şi ceilalte lumi.

Nu se poate presupune că Germania ar urmări anumite interese politice în Africa, afară de distrugerea forţei britanice. In schimb nu se poate nega că la Berlin se acordă o deosebită importanţă legăturilor economice dintre Orient şi Germania.

PUTERNIC CUTREMUR IN MANCIUKUO

Clădiri distruse, numeroşi morţi şi răniţi

Shingking, 6 (Rador). — Marţi în zori, s'a înregistrat în regiunea de nord a statului Manciukuo un cutremur de pământ.

Epicentrul lui se crede că s'ar afla la o distanţă de 370 km. la nord-vest de Shingking, adică în regiunea Hulen, la nord de Kharbin.

După informaţiuni parvenite dela Kharbin, un număr de 25 de persoane au pierit în urma prăbuşirii, din cauza cutremurului, a coperişului şi coşului unei fabrici din provincia Hailungkiang.

Alte opt persoane au fost omorîte într'un sat din aceiaşi provincie şi un număr destul de mare de oameni au fost răniţi.

Numeroase clădiri au fost distruse, printre care şi un mare hotel.

Statele-Unite nu mai exportă maşini în Rusia

Washington, 6 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „DNB" anunţă, după o informaţie publicată de Associated Press, că orice export de maşini şi unelte din Statele Unite spre Uniunea Sovietelor a fost suprimat, cu toate că guvernul sovietic a făcut toate sforţările pentru a obţine autorizaţii necesare exportului de maşini comandate şi în parte plătite de mai multe luni de zile.*

Suprimarea exportului este explicată prin „evenimentele recente" şi prin încheerea pactului de neutralitate ruso-japonez.

D. Molotov nu mai e preşedinte al consiliului comisarilor poporului din U. R. S. S.

Moscova, 6 (Rador). — Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite:

In ultimul jurnal al postului de radio Moscova s'a citit un decret al prezidiului Sovietului Suprem prin care d. Molotov, preşedintele consiliului comisarilor poporului din U.R.S.S., în urma repetatelor sale precizări că îi este greu să indeplinească în acelaş timp şi funcţiunea de preşedinte al consiliului comisarilor poporului din U.R.S.S. şi cea de comisar al poporului pentru afacerile străine, a fost desărcinat din funcţiunea sa de preşedinte al consiliului comisarilor poporului din U.R.S.S.

Printr'un al doilea decret al prezidiului Sovietului Suprem, d. Stalin a fost numit preşedinte al consiliului comisarilor poporului.

Un al treilea decret numeşte pe comisarul poporului pentru afacerile străine, d. Molotov, ca locţiitor de preşedinte al consiliului comisarilor poporului din U.R.S.S.

Un senator democrat a cerut proclamarea stării de alarmă naţională în Statele-Unite

Washington, 6 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite următoarele:

Senatorul democrat Popper a cerut Senatului ca d. Roosevelt să proclame starea de alarmă naţională, pentru ca guvernul să obţină depline puteri, ca în timp de război.

A sosit momentul să se vorbească mai net şi mai lămurit cu japonezii. Flotele engleză şi a Statelor Unite ar trebui să se unească pentru a închide flota japoneză în Pacific.

Avioane de bombardament americane, pilotate de piloţi voluntari americani, ar trebui să fie puse la dispoziţia Chinei. Acele avioane de bombardament ar putea atunci să bombardeze Tokio într'o astfel de măsură încât n'ar mai rămâne mare lucru din capitala Japoniei.

D. Popper a mai cerut apoi ocuparea Islandei, a Groenlandei, a insulelor Azore, a insulelor Capului Verde, a insulelor Canare, a Singapurului şi a Dakar-ului, precum şi confiscarea bunurilor puterilor Axei aflătoare în Statele Unite.

O declaraţie a senatorului republican Nye

New York, 6 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

Senatorul republican Nye a declarat într'un discurs antirăzboinic rostit aci printre altele următoarele:

„In cazul când Statele Unite ar intra într'adevăr în război, acest război va trebui să fie numit: „războiul preşedintelui Roosevelt".

Ce urmări ar putea avea evenimentele din Irak asupra opiniei publice din Statele-Unite

New York, 6 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." transmite: Ziarul „New York Times" se teme de repercusiunile pe care evenimentele din Irak le pot avea asupra opiniei publice din Statele Unite şi de o primejdie care ar ameninţa efectele legii pentru ajutorarea Angliei. Ziarul constată că ţara ezită să se lase târîtă în acest război, deoarece acum este prea târziu pentru astfel de aventuri.*

Ştirile primite din Middlewest arată că opinia publică din acea regiune a Statelor Unite a început să se arate îndoelnică în ce priveşte executarea legii pentru ajutorarea Angliei. Se presupune că Anglia va cere şi un corp expediţionar american şi că un asemenea corp, dacă ar fi trimis, ar fi inferior forţelor inamice.

REGELE BORIS LA FUEHRER

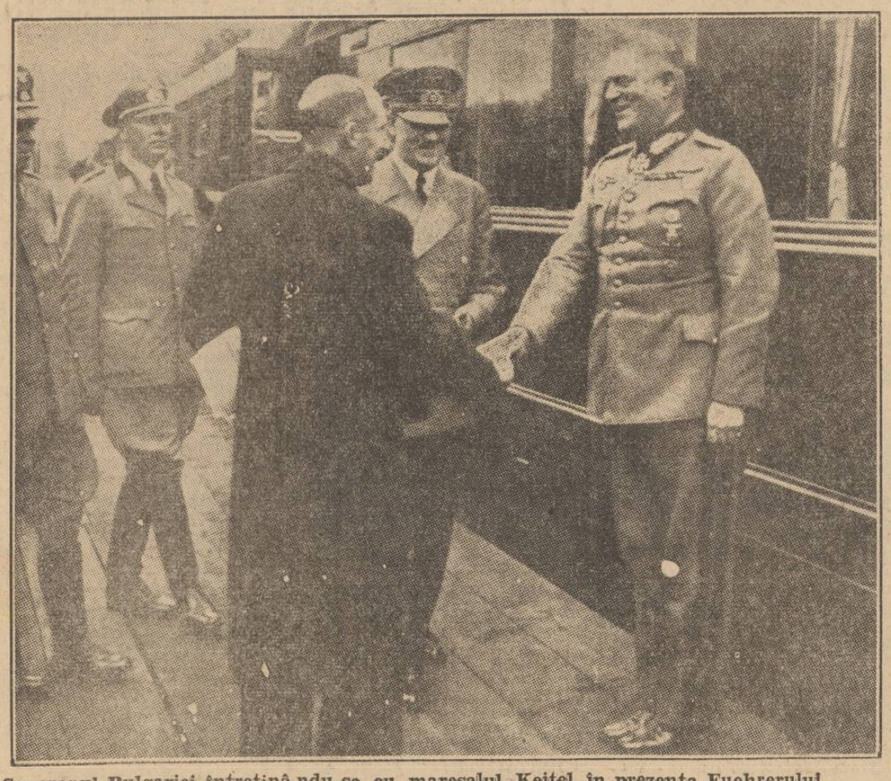

Suveranul Bulgariei întreţinându-se cu mareşalul Keitel în prezenţa Fuehrerului.